

6. Чік М. Ю. Аспекти побудови системи бухгалтерського обліку витрат на підприємствах лісового господарства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2012. Вип. 22.10. С. 194-198

Чигіна Х.С.

здобувач вищої освіти

Одеський державний аграрний університет

м.Одеса, Україна

Найда А.В.

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

Одеський державний аграрний університет

м.Одеса, Україна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

В наукових колах, посеред науковців настає питання ефективності використання спрощеної системи оподаткування малого підприємництва і можливість її ліквідації. Через те, постає необхідність оцінювання ролі спрощеної системи оподаткування для розвитку малого бізнесу та оцінювання впливу єдиного податку в наповненні частини доходу до місцевих бюджетів і визначенні пропозицій щодо удосконалення механізму функціонування. Не дивлячись на значний науковий внесок сучасників, вагоме питання стосовно спрощеної системи оподаткування діяльності суб'єктів малого бізнесу саме умовах трансформації законодавства України, обґрунтування економічної, соціальної ефективності для малих підприємств і фіскальної значимості для формування місцевих бюджетів насамперед залишаються остаточно не вирішеними.

В сучасному світі господарювання саме мале підприємництво приділяє увагу стимулюванню економічній конкуренції та сприяє саме структурній перебудові економіки, також створює найсприятливі умови для формування новітньої соціальної верстви – підприємців-власників, що забезпечують стабільність суспільства.

Питання щодо розвитку спрощеної системи оподаткування та насамперед її особливості застосування досліджувалося багатьма українськими вченими та економістами: З. Варналій, О. Бещко, Л. Вороніна, І. Ковальчук, А. Крисоватий, Т.Мараховська, В. Мороз, О. Покатаєва, Л. Ткачик, О. Чабанюк.

Науковці та практики ведуть дискусію не тільки з питань теоретичних засад будови ефективної спрощеної системи оподаткування, та й насамперед з питань практичних заходів, де саме реалізація має вплив на розвиток малого бізнесу в Україні і вагомий вплив на збільшення надходжень єдиного податку саме до бюджетів органів місцевого самоврядування.

Різні теоретичні підходи та зміни практики, що застосовуються під час спрощеної системи оподаткування суб'єктами малого бізнесу мають потребу в

продовженні саме наукових досліджень стосовно перспективних напрямків вдосконалення цієї системи в непростих умовах економіки України.

Спрощена система оподаткування, обліку і звітності в Україні уперше запроваджена у 1999 році та базується на основі Указу Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 3 липня 1998 року № 727 [1]. Даний указ на той час був єдиним нормативним документом, що міг забезпечити правову базу щодо застосування спрощеної системи оподаткування суб'єктами малого бізнесу, що визначав умови перебування, методичку нарахування і сплати єдиного податку.

Законодавче введення спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в Україні насамперед спричинено необхідністю перемоги над кризовими тенденціями в економіці та стимулом виходу з «тіні» суб'єктів підприємницької діяльності.

Відповідним чином, стосовно до Податкового кодексу України (ПКУ), спрощена система оподаткування, обліку та звітності – це вагомий механізм справляння податків та зборів, який встановлює саме заміну оплати окремих податків і зборів, які встановлені Податковим кодексом України, на оплату єдиного податку стосовно порядку та умов, що були визначені цим кодексом, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [2].

Суб'єкти малого бізнесу, що мають право саме на використання спрощеної системи оподаткування, взагалі розподілені на чотири групи. Право на саме застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності для платника виникає при наступних двох умов:

- відповідності вимогам, що були встановлені для платників єдиного податку;
- реєстрація особи платником єдиного податку в установленому порядку.

Фахівці виокремлюють, що вже існуюча спрощена система оподаткування не має можливості враховувати те, що якщо об'єктом оподаткування буде виручка від реалізації, то насамперед зростання витрат виробництва, що мають бути включені до ціни продукції, саме при збереженні обсягу реалізації, вона збільшує виручку, тобто збільшує суму даного нарахованого податку. Отже, прибуток підприємства в даному випадку зменшується, від чого страдають першою чергою малі промислові підприємства [3, с.175].

Вагомим недоліком спрощеної системи оподаткування виступає недоотримання надходжень до державного бюджету та цільовими фондами фінансування поза бюджетом. Отже, згідно з чинним законодавством, найбільша частина надходжень стосовно єдиного податку спрямовується безпосередньо до місцевих бюджетів.

Не зовсім досконалою є система стосовно формування коштів для соціального призначення, яке базується на високих ставках внесків та насамперед характеризується нерраціональною структурою джерел фінансування, де в той час основний фінансовий тягар на собі несуть роботодавці, а силами найманих працівників фінансується менша частка усіх надходжень. Найбільше навантаження на фонд оплати праці в сучасному світі створює умови щодо тінізації доходів. Існування 4-х автономних фондів

соціального страхування і диференційованих платежів до кожного з них спричиняє до збільшення витрат саме на адміністрування внесків, порівнюючи з консолідованим варіантом їх сплати (ЄСВ). Відсутність підходящого обліку обсягу реалізації насамперед надає можливість використання спрощеної системи стосовно схем мінімізації оподаткування і тінізації заробітної плати.

Вагомими недоліками при застосуванні спрощеної системи оподаткування можна назвати наступні обставини:

1. Обмеження обсягу діяльності таких суб'єктів – а саме розміру виручки.
2. Сума єдиного податку підприємці сплачують авансом за звітний період, але при цьому не враховується, буде фактично отримано дохід від здійснення такої діяльності за звітний період, чи ні.
3. Стосовно використання праці найманих робітників підприємець повинен сплачувати за кожного з робітників 50% суми єдиного податку.
4. Обмеження щодо можливості використання великої кількості найманих працівників.

Таким чином, потрібно зауважити щодо колосальних обсягів коштів, які легально вибувають з-під оподаткування та здобувають готівкову форму через способи діяльності платників фіксованого податку. Недопустимим є те, що спрощена система оподаткування, в якій була на меті підтримка самозайнятого населення та підприємців-початківців, вона використовується великим і середнім бізнесом саме для своїх цілей, тобто зменшення податкових зобов'язань.

Доречним є установлення «прогресивної» шкали ставок оподаткування щодо різноманітних обсягів виручки платника єдиного податку. Наступним чином, має змогу забезпечуватися своєрідна фіскальна справедливість, тому що особа з більш вищим рівнем доходів саме в даному випадку буде платити більшу суму податкового зобов'язання.

Чисто теоретично та об'єктивно, більш необхідним є внесення змін до деяких елементів вже діючої системи спрощеного оподаткування, а саме до переліку податків, натомість яких сплачується єдиний податок; ставок та граничного обсягу виручки, що має право дозволяти застосовувати спрощену систему.

Даний підхід насамперед дозволяє прибїгти до збереження позитивного досвіду функціонування спрощеної системи, також спробувати усунути виявлені недоліки та закрити законодавчі «пробіли», які використовуються для зменшення податкових зобов'язань.

У рамках цього підходу потрібно законодавчо виявити перелік видів діяльності, щодо того чким юридичним та фізичним особам було дозволено застосовувати спрощену систему оподаткування. Прикладом даного обмеження може бути інша система спрощеного оподаткування, передбачена українським законодавством – саме фіксований сільсько-господарський податок та фіксований податок з доходів фізичних осіб. Привілегією даного підходу виступає обмеженість можливостей використання його у схемах зменшення обов'язкових стосовно сплати податкових виплат.

Дивлячись на вищесказане, можна запропонувати наступні шляхи реформування системи спрощеного оподаткування:

– законодавче зафіксування спрощеної системи оподаткування способом прийняття спеціального закону чи окремої глави Податкового кодексу;

– передбачення шансу щорічного збільшення ліміту обсягу виручки та розміру ставок єдиного податку стосовно корегуючого коефіцієнту, що враховує зміни споживчих цін в країні за попередній календарний рік;

– застосування спрощених схем сплати окремих податків для певних галузей;

– конкретизація кола платників, стосовно яких не поширюється спрощена система оподаткування, обліку та звітності.

Література:

1. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: Указ Президента України від 03.07.1998 № 727/98 (Втратив чинність) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

3. Брижань І.А. Реформування системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва як один із заходів державної підтримки їх розвитку. *Економіка і регіони*. 2009. №2. С. 171-176.

Чуйко В.Ю.,

здобувач вищої освіти

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

Назаренко І.М.,

д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

АУДИТ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ

Аудит – це процес встановлення цілісності та достовірності інформаційних звітів, які, своєю чергою, завойовують довіру користувачів завдяки процесу зовнішньої (незалежної) перевірки.

Аудит фінансових результатів спрямований на проведення систематичного та докладного вивчення звітності, з метою перевірки того, що адміністрація дотримується застосування нормативно-правової бази, обраної для її підготовки та подання, а також допомагає забезпечити відповідність чинним стандартам фінансової звітності.

Аудит фінансової звітності регулюється Міжнародними стандартами аудиту та Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Метою аудиту фінансової звітності відповідно до вимог МСА (ISA) 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до